

Udgivet 21.08.2024

Klimavirkemidler i økologisk landbrug – en oversigt

Der findes en lang række virkemidler, som landmænd kan benytte for at mindske klimabelastning fra produktionen. Vi sætter fokus på dem, der er relevante for økologer.

Af Julie Cheron Schmidt Henriksen

Ikke alle klimavirkemidler til landbruget er brugbare for økologer. Herunder finder du en liste over tiltag, som er egnede/tilladte under økologiske forhold. Virkemidlerne er beskrevet i rapporter fra Aarhus Universitet og SEGES Innovation. I rapporten fra AU indgår også en 'Boblerliste' med lovende nye klimavirkemidler.

Enkelte virkemidler indgår ikke i disse rapporter men er beskrevet i 'Klimakatalog' udarbejdet af Innovationscenter for Økologisk Landbrug og SEGES i 2021.

Link til kataloger

Aarhus Universitet har udgivet kataloget [Virkemidler til reduktion af klimagasser i landbruget – 2024 \(au.dk\)](https://pure.au.dk/portal/da/publications/virkemidler-til-reduktion-af-klimagasser-i-landbruget-2024) (<https://pure.au.dk/portal/da/publications/virkemidler-til-reduktion-af-klimagasser-i-landbruget-2024>).

SEGES Innovation har udgivet kataloget [Klimavirkemidler til dansk landbrug 2024 \(SEGESinnovation.dk\)](https://segessinovation.dk/media/1jqnbs3z/klimavirkemidler-til-dansk-landbrug_juni2024.pdf?e=imPpkq) (https://segessinovation.dk/media/1jqnbs3z/klimavirkemidler-til-dansk-landbrug_juni2024.pdf?e=imPpkq)

Virkemidler i økologisk produktion

Det fremgår af parenteserne, hvor du kan læse mere om tiltaget.

Marken

- Klimaoptimeret skovrejsning (SEGES)
- Skovlandbrug (AU)
- Udtagning af lavbundsarealer (AU og SEGES)
- Udtagning til permanent brak (AU)
- Paludikultur – tagrør, pil, dunhammer m.fl. (AU)
- Vådområder på mineraljord (AU)
- Braklægning (AU)
- Flerårige energiafgrøder i sædskiftet (AU)
- Efterafgrøder i sædskiftet (AU)
- Mellemafgrøder (AU)
- Tidlig såning af vintersæd (AU)
- Nedmuldning af halm før vintersæd (AU)
- Ompløjningstidspunkt for fodergræs og afgrødevalg (AU)

- Pløjefri dyrkning (AU)
- Klimaoptimeret gødningsanvendelse. Reduceret kvælstofnorm (AU)
- Afgrøder med stort kvælstofoptag (AU)
- Øget kulstoflagring i jord (SEGES)
- [Saml din jord \(pdf\) \(/media/uzwhsbw3/saml-din-jord.pdf\)](/media/uzwhsbw3/saml-din-jord.pdf)
- [Brug lastbil til transport \(pdf\) \(/media/2jvbpoan/brug-lastbil-til-transport.pdf\)](/media/2jvbpoan/brug-lastbil-til-transport.pdf)
- [Kend dit dieselforbrug i marken \(pdf\) \(/media/tkoeocyo/kend-dit-dieselforbrug-i-marken.pdf\)](/media/tkoeocyo/kend-dit-dieselforbrug-i-marken.pdf)

Kvæg

- Klimaoptimering af foderration (AU)
- Drænet fast gulv med gødningskraber og ajlefløb (SEGES)
- Foderadditiver til reduktion af enterisk metan (AU og SEGES)
- Øget fedt i foderet (AU og SEGES)
- Optimeret antal dyr i stalden og ungdyrstrategi (AU)
- Genetisk selektion af malkekvæg (AU og SEGES)

Gris

- [Øg fourageringen hos grise \(pdf\) \(/media/44vjcdwy/oeg-fourageringen-hos-grise.pdf\)](/media/44vjcdwy/oeg-fourageringen-hos-grise.pdf)
- [Reducer foderspildet hos grise \(pdf\) \(/media/vbdpzwm4/reducer-foderspildet-hos-grise.pdf\)](/media/vbdpzwm4/reducer-foderspildet-hos-grise.pdf)
- Gylleudslusning fra stalde (AU og SEGES)
- Foderoptimering til reduktion af enterisk metan og lattergas (SEGES og AU)
- Fjerkræ
- Gødningsbånd (SEGES)
- Varmeveksler til fjerkræstalde (SEGES)
- Klimaoptimeret foder (AU)
- Lagerbehandling
- Biogas (AU og SEGES)
- Fakkelafløb (AU og SEGES)
- Biologisk oxidering af metan fra gylletanke (AU og SEGES)

Boblerlisten for økologiske virkemidler (AU)

- Biologiske foderadditiver
- Naturlige foderadditiver
- Afgræsning
- Gylleforsuring
- Fibertype ift. enterisk metan fra grise
- Optimeret fodervurderingssystem til fjerkræ
- Hyppig udmugning af dybstrøelse og anvendelse i biogasanlæg
- Nitrifikationshæmmere
- Øget kvælstofudnyttelse målrettet grønsager

- Reduceret indhold af N i foder til alle husdyrtyper
- Metanreducerende tiltag til opdræt og slagtekalve
- Forbedret fodereffektivitet hos alle husdyrtyper
- Optimering af grovfoderproduktionen

**Funded by
the European Union**
NextGenerationEU

For mere information

**Julie Cheron Schmidt
Henriksen**

Teamleder for Klima og natur,
chefkonsulent

Klima, LCA, husdyrmanagement

+45 29 39 46 48

jcsh@icoel.dk